

חלוקת מכסות ליבוא מזון בפטור ממכס או במכס מופחת מס' 2.7

1. כללי

- 1.1. מדינת ישראל חתומה על הסכמי אזור סחר חופשי מול מדינות וגושי הסחר, כשבמסגרתם נקבעות מכסות ליבוא בפטור ממכס או במכס מופחת. הנחיות הוראת מנכ"ל זו יחולו על פי הסכמי הסחר שבתוקף, לרבות השינויים שיחולו בהם מעת לעת, והכל בהתאם לפרסומם באתר משרד הכלכלה והתעשייה.
- 1.2. בנוסף ממשלת ישראל מאפשרת חלוקת מכסות וולונטריות מעת לעת כדי לקדם מדיניות שעל סדר היום.
- 1.3. רשימת המכסות המחולקות על ידי משרד הכלכלה והתעשייה תפורט בנספח 1. כל קוד מכסה יחולק בנפרד.

2. מטרה

ההוראה באה להסדיר את אופן עבודת וועדת המכסות ואת אופן הגשת הבקשות להקצאת רישיון לייבוא בפטור ממכס או מכס מופחת, עיקרי עקרונות הקצאת המכסות והליכי הנפקת רישיונות היבוא במכסה לאלו שהוקצתה להם מכסה.

3. הגדרות

- 3.1. "היקף הפעילות"
הכמות השנתית המשמשת את היבואן לייצור או הכמות אשר יובאה על ידו בשנה הקודמת.
- 3.2. "המינהל"
מינהל יבוא.
- 3.3. "המשרד"
משרד הכלכלה והתעשייה.
- 3.4. "ועדה לחלוקת מכסות"
הוועדה לחלוקת מכסות המוקמת מכוח הוראה זו, כאמור בסעיף 10 להלן (להלן: "הוועדה").
- 3.5. "זכאים"
מגישי בקשה למכסה העומדים בתנאי הסף.
- 3.6. "חברה בע"מ"
כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

3.7 "חברה מפרת חוק"

כל חברה פרטית, ציבורית או חברת חוץ אשר לא מילאה אחר אחד או יותר מהחובות הבאים:

3.7.1 לא הגישה דו"ח שנתי ככל שהחובה להגשתו מוטלת על החברה.

3.7.2 לא שילמה חובות אגרות שנתיות לגבי אחת או יותר משבע השנים שקדמו לשנה הנוכחית.

3.8 "יבוא משותף"

שיתוף פעולה בין שניים או יותר לפי הסכם בין בכתב ובין בעל פה לייבוא טובין מאותו ספק.

3.9 "יבואן ותיק", אחד מאלה:

3.9.1 חברה בע"מ או שותפות רשומה אשר יבאה מוצר מזון כלשהו, בכמות שלא תפחת מ- 20 טון במצטבר לשנה במכס מלא כמפורט בצו תעריף המכס או בצו היטלי סחר, במהלך שלוש שנים מחמש השנים האחרונות. היבואן יצרף לראיה רשימונים בגין יבוא שביצע על שמו.

3.9.2 חברה בע"מ או שותפות רשומה אשר יבאה מוצרי מזון לפי פרטי מכס 0402, 0404, 0405 בכמות של 10 טון במהלך שנה קלנדרית אחת משלוש השנים האחרונות וכן לא עסק ביבוא מוצרי מזון אחרים בשנה זאת.

3.10 "יבואן חדש"

חברה בע"מ או שותפות רשומה העוסקת בתחום המזון שאינו יבואן ותיק ואשר צרף אישור רואה חשבון המעיד על פעילותו בשנה האחרונה.

3.11 "יבואן תעשייה"

יבואן אשר משתמש בטובין המיובאים על ידו במסגרת המכסות, כחומר גלם ליצור במפעלו ולא כמוצר מוגמר, לרבות אריזה או בקבוק. יבואן תעשייה יצרף לבקשה לרישיון אישור יצרן מטעם משרד הבריאות ואישור רואה חשבון על צריכת הטובין המבוקשים בשנה החולפת.

3.12 "מכסה"

כמות שנתית של פרט מכס מסוים שנקבעה בהסכם סחר עם מדינה או ארגון ככמות שתיובא בפטור מלא, בפטור חלקי ממכס או מהיטל. לחילופין, כמות שנתית שנקבעה באופן וולונטרי על-ידי הממשלה כדי לקדם מדיניות שעל סדר היום באמצעות צווים המתפרסמים מעת לעת, שייעודם הקצאת מכסות בתנאים מועדפים.

3.13 "מכסה בעלת ביקוש גבוה"

3.13.1 מכסה אשר לה ביקוש שעולה על ההיצע בשלוש השנים שקדמו לשנת החלוקה המבוקשת, ואשר מפורטת בנספח מספר 2.

3.13.2 מרכזת הועדה רשאית לדרוש מיבואן שהגיש בקשה למכסה זו להמציא בנוסף:

3.13.2.1 אישור ר"ח על שמות הספקים מהם קנה או יבא את הטובין אשר

יובאו במסגרת מכסה זו, בשנה האחרונה, בצירוף קבלות או רשימונים להוכחת קניה או יבוא כאמור.

3.13.2.2. אסמכתאות המעידות על זהות הגורם אשר לו נמכרה הסחורה שיובאה במסגרת מכסה זו בארץ בשנה האחרונה, בצירוף קבלות מחמשת הרוכשים הגדולים.

3.14. "מכסה וולונטרית"

מכסה שנקבעה באופן חד צדדי על ידי ממשלת ישראל, שלא במסגרת הסכם סחר, כדי לקדם מדיניות שעל סדר היום באמצעות צווים המתפרסמים מעת לעת.

3.15. "מכסה מנדטורית"

מכסה שנקבעה בהסכם סחר עם מדינה או ארגון.

3.16. "צו היטלי סחר"

צו היטלי סחר ואמצעי הגנה (היטל יבוא הנובע מהסכם העדפה)(הוראת שעה), התשע"ט - 2018.

3.17. "צו תעריף המכס"

צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשע"ז-2017.

3.18. "קבוצת חברות"

3.18.1. חברת בת, חברה קשורה, חברה מסונפת וחברה השולטת או בשליטה עקיפה או ישירה של כל אחת מאלה, ולרבות החזקה או בעלות בחברות אלה כהגדרתם וכמשמעותם בחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968.

3.18.2. חזקה לעניין הוראה זו כי חברות בבעלות "בן משפחה", כהגדרתן בחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968, הינן חברות קשורות.

3.18.3. במקרים בהם הוקמה חברה נפרדת מטעמי כשרות, בשל דרישה מהרבנות הראשית לישראל, תהא רשאית הוועדה לאפשר מכסה לחברה קשורה המייבאת מוצרים כשרים. יודגש כי הוועדה תתייחס לשתי החברות כחברה אחת בבואה לחלק את המכסות, כך שסך המכסה תתחלק בין שתיהן. על יבואן המבקש להיכנס לחריג זה להמציא מסמכים מהרבנות הראשית לישראל המוכיחים את טענתו.

3.19. "שותפות רשומה"

כהגדרתה בפקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975.

3.20. "עסקים קטנים"

עסק בעל מחזור מכירות בין 1 ל - 20 מיליון ש"ח בשנת הכספים שקדמה להגשת הבקשה. יש לצרף דו"ח כספי מבוקר או אישור מאת רואה החשבון ביחס למחזור המכירות הנטען.

4. אמות מידה לחלוקת המכסות

4.1. בבואה לקבוע חלוקת מכסות הוועדה תהא רשאית לשקול, בין יתר השיקולים, גם שיקולי מדיניות כגון: הפחתת יוקר המחיה, הגברת התחרות במשק בדגש על היקף פעילותו וגודלו של היבואן מבקש מכסת ייבוא, והעדפת עסקים קטנים. מקום ששקלה הוועדה שיקולי מדיניות כאמור, תציין שיקולים אלו בפרוטוקול הוועדה.

- 4.2.** תרומת היבואן לשרשרת הערך של היבוא וההפצה של המוצר המיובא במסגרת המכסה כגון: הפחתת פערי התיווך, הורדת המחיר לצרכן ועוד. יובהר כי יבואן המוכר מכסתו ישירות לצרכן, תחשב תרומתו לשרשרת הערך של המוצר כעדיפה.
- 4.3.** הוועדה תשאף להבטיח ניצול מירבי של המכסות הקבועות בהסכמי הסחר הבינ"ל הנזכרים בסעיף 1.1 להוראה.
- 4.4.** הוועדה תשאף לחלק כמויות מסחריות.
- 4.5.** הוועדה רשאית בחלוקת מכסות של חומר גלם לקבוע את אופן החלוקה בין יבואני התעשייה ליבואנים אחרים ולתת עדיפות ליבואני התעשייה במטרה לצמצם את פערי התיווך. כמו כן, תהיה רשאית לקבוע את המכסה המיועדת ליבואנים אחרים, גם בהתאם לנתוני היבוא.
- 4.6.** הוועדה תחלק את המכסה המיועדת ליבואני תעשייה כפי שנקבע בסעיף 4.4 לעיל, באופן יחסי לשימוש שעשה המבקש באותו מוצר בשנה החולפת. על אף האמור לעיל, רשאית הוועדה לקבוע כי מבקש אחד לא יקבל יותר מרבע מהמכסה וכן רשאית לחלק את המכסה באופן אחר, לפי שיקול דעתה ומנימוקים שירשמו.
- בקשה לכמות קטנה תעוגל לכמות המזערית שקבעה הוועדה בהתאם לסעיף 10.5.3 להלן.
- 4.7.** הוועדה תקבע כי חלק מן המכסה המיועדת ליבואנים שאינם יבואני תעשייה תחולק גם ליבואנים חדשים בהתאם לכמות הבקשות של היבואנים החדשים וזאת במטרה לעודד כניסה של מתחרים חדשים. חלק זה לא יפחת מ- 10% מהכמות המיועדת ליבואנים שאינם יבואני תעשייה. במקרים חריגים הוועדה רשאית שלא להקצות מכסה ליבואנים חדשים, במידה והוועדה סבורה כי ההקצאה שתוחלק כתוצאה מכך הינה בכמות שיש סבירות גבוהה שאין כדאיות לייבאה ולכן קיימת סבירות גבוהה כי היבואן לא ינצל את המכסה
- על אף האמור לעיל, רשאית הוועדה לקבוע כי יבואן חדש לא יקבל רישיון ליבוא של כמות גדולה מזו שקיבל יבואן ותיק.
- 4.8.** הוועדה רשאית להקצות 15% מהמכסה לעסקים קטנים, כהגדרתם בסעיף 3.20, במטרה לעודד כניסתם לענף.
- 4.9.** מכסה שאינה חומר גלם תחולק, ככלל, בין יבואנים חדשים לוותיקים. הוועדה תקבע את החלק שיוקצה ליבואנים חדשים גם בהתאם למפורט בסעיף 4.6 לעיל.
- 4.10.** הוועדה רשאית להעדיף בחלוקת מכסה, יבואן ותיק, כמשמעותו בסעיף 3.9.1 לעיל, אשר הוכיח כי יבא בעבר את אותו פרט מכס בגינו ביקש מכסה ושילם עליו מכס או היטל מלאים. יבואן המבקש כי הוועדה תתחשב ביבוא כאמור, יצרף לבקשתו להקצאת מכסה רשימונים בגין יבוא על שמו בשנה החולפת בסך 10 טונות לפחות.
- 4.11.** הוועדה רשאית, בחלוקת המכסה, להעדיף יבואנים אשר יוכלו להתחייב על מחיר נמוך יותר לצרכן, בהתאם לכל דין.
- 4.12.** הוועדה רשאית להגביל את הקצאת מכסות היבוא למוצר של היבואן ככל שנתח השוק שלו בשוק המקומי במוצר המבוקש, גדול יותר.

5. שיטת חלוקת המכסות לייבוא מזון

- 5.1. הקצאת המכסות לסוגי היבואנים המנויים בהוראה תערך, ככלל, לפי אחת משיטות החלוקה הבאות:
- 5.1.1. כל הקודם זוכה;
 - 5.1.2. חלוקה שווה;
 - 5.1.3. חלוקה לפי היקף פעילותו וגודלו של הגוף המבקש מכסת יבוא;
 - 5.1.4. הגרלה בנוכחות חברי הועדה;
 - 5.1.5. חלוקה בהתאם לביקוש (כאשר נמצא כי היצע המכסות עולה על הביקוש);
 - 5.1.6. חלוקה לפי ניצול הקצאה קודמת של אותה מכסה למעט ליבואן חדש;
 - 5.1.7. הליך תחרותי;
 - 5.1.8. הוועדה תהיה רשאית בנסיבות מיוחדות ומנימוקים שירשמו בפרוטוקול הועדה, לקבוע שיטת חלוקה אחרת שאינה מנויה בסעיפים 5.1.1 עד 5.1.7.

6. אופן חלוקת המכסות

- 6.1. המכסות יחולקו ככלל בשיטת כל הקודם זוכה, למעט המכסות הבאות, אשר יחולקו לפי אחת מהשיטות המפורטות להלן⁵, וזאת לפי שיקול דעת הוועדה:
- 6.1.1. מכסות בעלות ביקוש גבוה, כמפורט בנספח 2.
 - 6.1.2. מכסות המחולקות ע"י הועדה, כמפורט בנספח 3.
 - 6.1.3. מכסות לגביהן מצאה הועדה כי יש לשקול את חלוקתן בשיטה של הליך תחרותי. ככל שתבחר שיטת החלוקה 'הליך תחרותי', הרי שיפורסמו הקריטריונים והתנאים בעניינה מבעוד מועד.
 - 6.1.4. מכסות וולונטריות, במידה ומצאה הועדה כי אין מקום לחלקן בשיטת כל הקודם הזוכה.
 - 6.1.5. במידה והסתבר לוועדה, כי ההיצע לאחת מהמכסות המנויות בסעיפים 6.1.1-6.1.3 לעיל, עולה על הביקוש למכסה, רשאית הוועדה אכן להורות כי המכסה תחולק בשיטת כל הקודם זוכה.
- 6.2. מרכזת הועדה רשאית להיעתר לבקשת יבואן לקבלת מכסת יבוא המחולקת בשיטת כל הקודם זוכה, במכסות בהן היצע המכסה עולה על הביקוש, לכמות המבוקשת או חלקה, אם נשארה יתרה במכסה. במקרים בהם מרכזת הוועדה סבורה כי ישנן נסיבות המחייבות דיון בבקשה תעביר את בקשת היבואן להחלטת ועדת המכסות.
- 6.3. רישיון יבוא בשיטת "כל הקודם זוכה" יינתן בתוך 14 ימי עבודה מיום הגשת הבקשה כמפורט בסעיף 3 לצו יבוא חופשי, התשע"ד – 2014.
- 6.4. הוועדה תהיה רשאית לבחור בשיטה המתאימה ביותר, לפי מספר הזכאים סוג וכמות המכסה העומדת לחלוקה.
- 6.5. הוועדה רשאית לקבוע כי חלק מהמכסות יחולקו באופן בו חלק מהכמות תוקצה בחלוקה הראשונה של המכסות וחלק מהכמות תוקצה בחלוקה השנייה של המכסות לרבות היתרות. החלטה כאמור על סוגי המכסות ושיעורי חלוקתן תפורט בנספחים 2 ו-3.

7. מועדי חלוקת המכסות

7.1. ככלל המכסות יחולקו פעמיים בשנה, למעט פרטי מכס שהמכסות בגינם מחולקות בשיטת כל הקודם זוכה.

7.2. מועדי חלוקת המכסות הם כדלקמן:

7.2.1. חלוקת מכסות ראשונה - פרסום המכסות במהלך חודש ספטמבר והגשת הבקשות באוקטובר. חלוקת המכסות תתקיים לא יאוחר ממהלך חודש נובמבר. כל האמור בהתאם לפרסומים באתר האינטרנט של המשרד ובעיתונות הכתובה.

7.2.2. חלוקת מכסות שניה – תכלול מכסות שלא נוצלו על ידי היבואנים בחלוקה הראשונה ו/או מכסות שבחלוקה הראשונה חולק רק חלק מסך המכסה העומדת לחלוקה (להלן: "יתרות"). פרסום היתרות יתבצע במהלך חודש יוני ובמקביל תפתח האפשרות להגיש בקשות. חלוקת היתרות תתקיים לא יאוחר ממהלך חודש יולי. כל האמור בהתאם לפרסומים באתר האינטרנט של המשרד ובעיתונות הכתובה. הוועדה רשאית להחליט על חלוקת היתרות על פי בקשות שהוגשו בתחילת השנה ולא לפרסם הודעה נוספת.

7.3. מועדי חלוקת מכסות בעלות ביקוש גבוה

המכסה תחולק אחת לשנה במקביל לחלוקת המכסות למחצית הראשונה של השנה כאמור בסעיף 7.2.1.

7.4. על אף האמור לעיל, במידה ונתרו מכסות שלא חולקו לאחר החלוקות הקבועות בסעיפים 7.2-7.3 לעיל, מרכזת הוועדה רשאית לחלק את המכסות האמורות על בסיס כל הקודם זוכה. חלוקה של מכסה בהיקף של למעלה מ- 20 טון, או לחילופין למעלה מ- 10% מגובה המכסה המקורית, טעונה אישור יו"ר הוועדה.

8. חלוקת מכסות בעלות ביקוש גבוה

חלוקת מכסות בעלות ביקוש גבוה, המפורטות בנספח 2 תתקיים, ככלל, כדלקמן:

8.1. הכמות שתוקצה לכל יבואן תהיה כמות שנתית.

8.2. על אף האמור בסעיף 8.1, יבואן שלא ייבא 40% מהכמות הנקובה ברישיון היבוא עד ליום 31.5 תישלל יתרת המכסה שהוקצתה לו ותחולק כאמור בסעיף 7.2.2. החריגים הקבועים בסעיף 9.8.1 ובסעיף 9.8.2 יחולו, בשינויים המחויבים, גם ביחס לסעיף זה.

8.3. על אף האמור בסעיף 8.2, לא תשלל מכסתו של יבואן שלא יבא 40% מהרישיון עד ליום 31.5 במכסות בקוד מכסה 2205 ו- 2217.

8.4. עמדה בפני ועדת המכסות יתרה של מכסות המפורטות בנספח 2, תחלקה בחלוקת היתרות לאותה שנה כמפורט בסעיף 7.2.2.

8.5. על אף האמור בסעיף 8.3, תהיה רשאית ועדת המכסות לאפשר ליבואן להגיש בקשה להקצאת מכסה בשנה העוקבת או לאפשר לו הקצאה של מכסה ככל שמצאה כי התקיימו לכך נימוקים חריגים שירשמו, בעלי השלכות רחב החורגים מעניינו הפרטי של היבואן ובתנאי שניצל לפחות 50% מהכמות השנתית שהוקצתה לו. במקרה זה, תשקול ועדת המכסות את אחוזי הניצול הנמוכים של היבואן בחלוקת המכסות.

9. רישיון היבוא, תוקפו והארכת תוקף

- 9.1. רישיון היבוא שיונפק הינו אישי ולא ניתן להעברה.
- 9.2. תוקף רישיון ייבוא במכסה לפי נספח 3:
- 9.2.1. תוקף הרישיון שיחולק למחצית הראשונה של השנה יהיה מיום 1 בינואר ועד ליום 31 למאי באותה שנה.
- 9.2.2. תוקף הרישיון שיחולק למחצית השנייה של השנה יהיה מיום 15.7 ועד יום 31 בדצמבר באותה שנה.
- 9.3. תוקף רישיון שהונפק בשיטת "כל הקודם זוכה", יהיו לשלושה חודשים מיום הנפקתו.
- 9.4. תוקף רישיון שיחולק למכסות בעלות ביקוש גבוה המופיעות בנספח 2 יהיה מיום 1 בינואר ועד ליום 31.12 בכפוף לאמור בסעיף 8 להוראה זו.
- 9.5. יבואן שלא ניצל מהכמות שהוקצתה לו ברישיון היבוא במכסה בשיטת "כל הקודם זוכה", יהיה זכאי להגיש בקשה נוספת להקצאה.
- 9.6. יבואן שלא ניצל מהכמות שהוקצתה לו ברישיון יבוא למכסה וולונטרית המחולקת על ידי הועדה, תהא הועדה רשאית לשקול את אי הניצול בעת הקצאת המכסות בחלוקת היתרות ובשנה לאחר מכן.
- 9.7. יבואן שלא ניצל 85% מהכמות שהוקצתה לו ברישיון היבוא במכסה ביחס למכסות המפורטות בנספח 2, לא זכאי להקצאת מכסות בחלוקת היתרות ובשנה שלאחר מכן. על אף האמור, רשאית הועדה להקצות מכסה ליבואן שלא עמד באחוז הניצול הנדרש במידה ומדובר ביבואן שעמד שקיבל מכסה בשנה / שנתיים שקדמו לשנה בה מבוקשות המכסות ועמד באחוז הניצול הנדרש, או במידה ומדובר במכסה מנדטורית אשר לא תנוצל במלואה במידה ובקשת היבואן תדחה.
- 9.8. יבואן שלא ניצל 50% מהכמות שהוקצתה לו ברישיון היבוא במכסה ביחס למכסות המפורטות בנספח 3, לא זכאי להקצאת מכסות בחלוקת היתרות ובשנה שלאחר מכן. ועדת מכסות רשאית להקצות מכסות על אף אי הניצול של 50% במקרים הבאים:
- 9.8.1. במקרה של אי ניצול בשנה שקדמה לשנה שבה מבוקשות המכסות – אם אי החלוקה תביא להקצאה לא סבירה ליבואנים אחרים.
- 9.8.2. במידה ומדובר ביבואן שעמד שקיבל מכסה בשנה / שנתיים שקדמו לשנה בה מבוקשות המכסות ועמד באחוז הניצול הנדרש, או במידה ומדובר במכסה מנדטורית אשר לא תנוצל במלואה במידה ובקשת היבואן תדחה.

9.9. הארכת רישיון

- 9.9.1. רישיון היבוא שיונפק אינו ניתן להארכה למעט במקרים המפורטים להלן:
- 9.9.1.1. היבואן הציג בפני ועדת המכסות שטר מטען עד לתאריך 31.5 המעיד כי הסחורה הושטה לישראל וצפויה להגיע בתחילת חודש יוני. במקרה דנן, רשאי מרכז ועדת המכסות להאריך את רישיון היבוא בגין הכמות שהושטה עד 30 ימים נוספים.
- למרות האמור לעיל, במקרה והסחורה הושטה ממדינה רחוקה ניתן להאריך את הרישיון עד 45 ימים נוספים.
- 9.9.1.2. במקרים חריגים כגון: שביתה בנמל המוצא, פגעי מזג האוויר, כוח עליון וכיוצ"ב, שינומקו בכתב ויגובו בכל האסמכתאות הרלוונטיות רשאי

יבואן להגיש בקשה לוועדת המכסות להארכת תוקף רישיון היבוא שניתן לו. בקשה להארכת תוקף רישיון היבוא תוגש כל עוד רישיון היבוא בתוקף. ולא יאוחר מיום 16.5. במקרה דנן, רשאית ועדת המכסות להאריך את רישיון היבוא עד 45 ימים נוספים. לצורך קביעת תקופת ההארכה רשאית ועדת המכסות לקחת בחשבון, בין היתר, גם את המיקום הגאוגרפי ממנו מיובאת הסחורה.

9.9.1.3. במקרים חריגים, בהם מדובר במכסה מנדטורית המחולקת בשיטת 'כל הקודם זוכה', ובמכסות בהן הביקוש למכסה נמוך מההיצע, רשאית מרכזת הוועדה לאשר את הארכת רישיון היבוא ב-30 ימים נוספים גם אם התנאים בסעיף 9.8.1 ו- 9.8.2 לעיל לא התקיימו.

9.9.2. על אף האמור לעיל, רשאית הוועדה להאריך את רישיון היבוא עד ליום 30.6 במקרים בהם היבואן עמד, בשנתיים שקדמו לשנה בה מבוקשות המכסות, באחוז הניצול הקבוע בסעיף 9.7 לעיל.

9.9.3. יבואן אשר רישיונו הוארך ושלא ניצל למעלה ממחצית מכסתו, אינו זכאי להגיש בקשה במסגרת היתרות של אותה שנה.

10. ועדה לחלוקת מכסות

10.1. לצורך ביצועה של הוראה זו מינה השר ועדה שחבריה הם:

10.1.1. מנהל מינהל יבוא – חבר ויו"ר הוועדה.

10.1.2. נציג מינהל יבוא – ממלא מקום יו"ר הוועדה.

10.1.3. נציג מינהל סחר חוץ – חבר.

10.1.4. נציג מינהל תעשיות - חבר.

10.1.5. נציג נוסף מהמשרד שימונה על פי המלצת המנכ"ל – חבר.

10.1.6. נציג אגף תקציבים, משרד האוצר – חבר.

10.1.7. הממונה על הרישוי - חבר.

10.1.8. חשב המשרד או נציגו – חבר.

מוזמנים לוועדה:

10.1.9. היועצת המשפטית או נציגה.

10.2. השר רשאי למנות לוועדה משקיפים שאינם עובדי מדינה. השתתפות המשקיף בדיוני הוועדה מותנית בהתחייבותו בכתב לשמור על סודיות הדיונים.

10.3. יו"ר הוועדה רשאי לזמן משקיפים שהינם עובדי מדינה שאינם חברי ועדה, בהתאם לצרכים המקצועיים של הוועדה.

10.4. סדר עבודת הוועדה

10.4.1. יו"ר הוועדה רשאי לזמן ישיבת ועדה לפי שיקול דעתו או לבקשת אחד מחברי הוועדה.

10.4.2. מניין חוקי לקיום דיון ולקבלת החלטה ע"י הועדה: 4 מחברי הועדה ביניהם יו"ר הועדה או ממלא מקומו. בדיון וקבלת החלטה בנושא ערבויות מניין חוקי לועדה: 4 מחברי הועדה ביניהם יו"ר הועדה או ממלא מקומו וחשב המשרד או ממלא מקומו.

10.4.3. פעילות הועדה תלווה ע"י יועץ/ת משפטי.

10.4.4. החלטות הועדה תתקבלנה ברוב קולות. במקרה של שוויון יכריע קולו של יו"ר הועדה.

10.4.5. עמדת נציג הלשכה המשפטית תכריע בסוגיות משפטיות.

10.4.6. החלטות הועדה תרשמנה בפרוטוקול ויחתמו ע"י היו"ר.

10.4.7. הממונה על הרישוי במינהל יבוא ישמש כמרכז הועדה.

10.4.8. בנסיבות ומטעמים מיוחדים, ובכפוף לאישור יו"ר הועדה, ניתן לקיים ישיבת הועדה בסבב מיילים. לא ניתן לקבל החלטה בסבב מיילים בנוגע לסוגיות הנוגעות לאופן חלוקת המכסות על ידי ועדת המכסות ולהקצאתן או שלילתן. תנאי לאישור החלטה במייל הינו אישור בכתב במייל של ההחלטה על ידי רוב חברי הועדה, בהתאם למניין החוקי הקבוע בסעיף 10.4.2 לעיל.

10.4.9. ביקש חבר הועדה שלא לקיים הדיון בסבב מיילים כנאמר בסעיף 10.4.8, יפעל מרכז הועדה לכנס את הועדה בהקדם האפשרי.

10.5. סמכויות הועדה

הועדה מוסמכת לקבל כל החלטה הדרושה לשם הפעלת הוראת מנכ"ל זו, לרבות הסמכויות הבאות:

10.5.1. לקבוע כי מוצרים ופרטי מכס מסוימים יחולקו לפי שיטת "כל הקודם זוכה" ועד לגמר המכסה.

10.5.2. לקבוע ביחס לכל מכסה את הכמות המזערית והכמות המרבית של חלוקת מכסה לזכאי.

10.5.3. לשמור כמות מסוימת למקרה של אי התאמה בחלוקה.

10.5.4. לקבוע כי מכסות שלא נוצלו, יחולקו בשיטת כל הקודם זוכה.

10.5.5. לדרוש מסמכים, מידע והבהרות נוספים לפי שיקול דעתה.

10.5.6. לאשר יבוא משותף במקרים חריגים.

10.5.7. לדרוש הפקדת ערבות בהקצאת מכסות באמצעות הליך תחרותי, בהתאם לשיקול דעתה. תנאי הפקדת הערבות וחילוטם יוסדרו במסגרת ההליך התחרותי.

10.5.8. הועדה שומרת לעצמה את הזכות לדרוש דיווחים ו/או אסמכתאות לצורך בדיקת מימוש המכסה וכן לבצע ביקורות בשטח וכל פעולה נוספת שתניח את דעתה בכל הנוגע לקיום התחייבויות מקבלי המכסה לפי הוראה זו וההליכים התחרותיים המפורסמים מכוחה.

10.5.9. לקבוע נהלים להפעלת הוראה זו.

11. התייעצות

- 11.1. נציג רשות התחרות ישמש כיועץ לוועדה (להלן: "יועץ הוועדה").
- 11.2. רכז הוועדה ישלח ליועץ הוועדה את סדר היום והחומר הנלווה שיוצג בפני הוועדה 7 ימים לפני התכנסות הוועדה. התכנסה הוועדה בסמיכות קרובה מאוד למועד הגשת הבקשות, יעביר רכז הוועדה את סדר היום והחומר הנלווה לפחות יום 1 לפני התכנסות הוועדה.
- 11.3. ועדת המכסות רשאית להזמין את יועץ הוועדה להיות נוכח בישיבותיה – כולן או מקצתן.

12. תנאי סף להגשת בקשה לקבלת מכסה והמצאת מסמכים

- 12.1. המבקש הינו חברה בע"מ או שותפות רשומה בתחום המזון אשר עונה להגדרה של "יבואן חדש", "יבואן ותיק", "יבואן תעשייה", או "יבוא משותף" המפורטת בסעיף 3 להוראה.
- 12.2. במידה והמבקש הוא חלק מקבוצת חברות, כהגדרתה בסעיף 3.18, לא הוגשה בקשה אחרת על ידי מי מחברי קבוצת החברות. תנאי סף זה לא יחול במקרה של חלוקת מכסה מנדטורית המחולקת בשיטת 'כל הקודם זוכה', בנסיבות בהן לא קיים ביקוש למלוא המכסות על ידי חברות שאינן קשורות.
- 12.3. המבקש רשום בשירות המזון הארצי במשרד הבריאות.
- 12.4. המבקש אינו בעל חשבון מוגבל ואינו נמצא בהליך של כינוס נכסים או פירוק ואין לו חובות לרשם החברות במשרד המשפטים או לרשויות המס או חובות בלתי מוסדרים למשרד הכלכלה והתעשייה.
- 12.5. במכסות בעלות ביקוש גבוה (המפורטות בנספח 2), החברה עומדת בתנאי הוראת מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה מספר 0.4 בנושא "התניית סיוע בקיום אחריות חברתית" (להלן: "הוראת אחריות חברתית") וצירפה לבקשתה הצהרה ובקשה הנדרשת בהתאם להוראה זו.
- 12.6. יובהר כי במכסות אחרות, שאינן בעלות ביקוש גבוה ואינן מחולקות בשיטת כל הקודם זוכה (המפורטות בנספח 3) על החברה לצרף לבקשתה הצהרה ובקשה הנדרשת בהתאם להוראת אחריות חברתית וזכאותו להקצאת מכסה של יבואן, שאינו עומד בתנאי הוראת אחריות חברתית, תיבחן ע"י ועדת המכסות.
- 12.7. מבקש שאושרה לו בעבר מכסה בשיטת "כל הקודם זוכה" ומגיש בקשה נוספת חייב להציג אישור כי ניצל את המכסה שאושרה לו לאותה שנה קלנדרית או אישור הוועדה כאמור בסעיף 7.4 לעיל. מרכזת הוועדה רשאית, במקרים הבאים, לאשר מכסה נוספת גם ליבואן אשר לא ניצל את המכסה שאושרה לו:
- 12.7.1. כאשר מדובר במכסה שלה ביקוש נמוך ביותר.
- 12.7.2. כאשר הוצגו שטרי מטען לפיהם הסחורה הושטה לישראל.

13. הגשת בקשות לקבלת מכסה והטיפול בה

13.1. הגשת הבקשה לרישיון יבוא במכסה:

- 13.1.1. מכסה יכול שתכיל מספר פרטי מכס אולם כל יבואן רשאי להגיש בקשה אחת בלבד למכסה, דהיינו הגשת בקשה אחת בלבד בה יפרט את מספר פרטי המכס המבקש לייבא, מתוך המכסה.
- 13.1.2. יש למלא הכמויות המבוקשות ביחידת מידה של ק"ג ולא ביחידות מידה של טון.
- 13.1.3. המבקש יגיש את הבקשה לרישיון יבוא על גבי טופס מקוון בלבד (בקשות שיוגשו באמצעות הפקס או בדואר או בדואר אלקטרוני או כל אמצעי אחר למעט הטופס המקוון, לא יתקבלו) ויצרף את כל המסמכים הנדרשים לפי סוג היבואן כמפורט בהוראה ואת המסמכים הבאים:
- 13.1.4. אישור בהתאם לסעיף 2 לחוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976.
- 13.1.5. אישור רישום כיבואן מזון בשירותי המזון והתזונה – שירות המזון הארצי במשרד הבריאות.
- 13.1.6. יבואני משקאות חריפים ימציאו אישורים ממשרד הכלכלה והתעשייה.
- 13.1.7. אישור בדבר העדר חובות של מגיש הבקשה לרשם החברות וכי אינה חברה "מפרת חוק" או שהיא בהתראה לפני רישום כחברה מפרת חוק (ניתן להגיש תדפיס החברה מאתר רשם החברות, בצרוף חותמת וחתימת מורשה חתימה בחברה או אישור מרשם החברות).
- 13.1.8. הצהרה בו הוא מצהיר, בין היתר, כי הוא המגיש היחיד מקבוצת חברות וכי הוא מתחייב לאפשר לוועדת המכסות גישה לכל מידע או מסמך שידרשו על ידיו.
- 13.1.9. אישור הרבנות הראשית לישראל בדבר חברה נפרדת מטעמי כשרות – ככל שנדרש.
- 13.1.10. יבואני תעשייה יצרפו אישור רואה חשבון המציין את צריכת חומר הגלם בשנה החולפת.
- 13.1.11. יבואן המבקש לבצע יבוא משותף יצרף לבקשת המכסה מכתב המנמק את הסיבה שבגינה נאלץ לייבא במשותף.
- 13.1.12. למכתב הפנייה יצרף מסמכים התומכים את בקשתו ויצוין את שמות היבואנים עמם מתכוון לבצע את היבוא המשותף.
- 13.1.13. יבואן חדש יצרף אישור רואה חשבון המעיד על פעילות בתחום המזון בשנה האחרונה.
- 13.1.14. עסק קטן יצרף אישור רואה חשבון על מחזור כספי שנתי של בין 1-20 מליון ₪.
- 13.1.15. מסמכים כמפורט בסעיף 3.9, 3.10 או 3.11 לפי העניין.
- 13.1.16. מסמכים המעידים על עדיפות כמפורט בסעיף 4.5.
- 13.2.** יבואן אשר הגיש את המסמכים המפורטים בסעיפים 13.1.4-13.1.16 במסגרת בקשה קודמת לקבלת מכסה שהוגשה במהלך אותה השנה הקלנדרית, אינו נדרש לצרף את המסמכים בשנית.

13.3. בדיקת סטטוס הבקשה

13.3.1. היבואן אמור לקבל מכתב אישור בו מצויין מספר הבקשה. יודגש, רק מכתב אישור הנושא את הכותרת: "אישור קליטת בקשתך מספר ... מיום..." מהווה אישור לקליטת הבקשה במערכת הממוחשבת.

13.3.2. על היבואן חלה האחריות לבדוק במערכת המקוונת "סטטוס-נט" (<https://apps.moital.gov.il/UsersRegistrationSystem/default.aspx>) באיזה מצב נמצאת בקשתו ולמלא אחר הוראות המערכת וזאת עד למצב בו נמסר ליבואן כי בקשתו הועברה להחלטת הוועדה.

13.3.3. לאחר תום המועד האחרון להגשת הבקשות לא ניתן יהיה לצרף מסמכים נוספים לבקשה. יבואן אשר לבקשתו לא יצורפו כל המסמכים הנדרשים לא יהיה זכאי לקבל מכסה. בקשות שלא הוגשו במלואן או שלא צורפו להן כל המסמכים הנדרשים, עד המועד האחרון שפורסם, לא תטופלנה. על אף האמור, במקרים חריגים בלבד, רכזת הוועדה רשאית לאשר הוספת מסמכים נוספים וזאת בתוך שלושה ימים מהמועד האחרון להגשת הבקשות או בתוך 24 שעות ממועד בדיקת הבקשה.

13.4. בדיקת הבקשה

13.4.1. המינהל יבדוק את הבקשות ויעביר לדיון בוועדה רק את מגישי הבקשות הזכאים ואשר עמדו בכל התנאים המפורטים בהוראה זו.

13.4.2. יובהר כי, המשרד רשאי להתחשב בניסיון לטוב ולרע עם המבקש – של המשרד או של גורמים אחרים (ככל שידוע לו) – לרבות עם נושאי משרה בכירים במבקש.

13.5. אישור הבקשה

רישיון הייבוא יישלח ליבואן שבקשתו אושרה באמצעות המערכת הממוחשבת.

14. פרסום

14.1. המינהל יפרסם במהלך חודש ספטמבר ובמהלך חודש יוני בכל שנה, בעיתון יומי נפוץ ובאינטרנט, הודעה בדבר הזמנה להגיש בקשה לקבלת מכסות לשנה הבאה. בהודעה יפורטו, בין היתר כמות המכסות העומדות לחלוקה והמועד האחרון להגשת בקשות כפי שנקבע על ידי הוועדה.

14.2. לא הוגשו בקשות למכסה, רשאית הוועדה להאריך את המועד להגשת בקשות. בנוסף, רשאית הוועדה להחליט כי בקשות שיוגשו כאמור, יענו מיד עם הגשתן על בסיס כל הקודם זוכה. הודעות כאמור יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד וכן תפורסם באתר הכמות העדכנית העומדת לחלוקה.

14.3. המינהל יפרסם באתר המשרד את שמות הזוכים במכסה, את הכמות בה זכה כל אחד מהם זאת בכפוף לכל דין לרבות "סוד מסחרי" כהגדרתו בחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999 ואת פירוט שיטת החלוקה.

15. דיון חוזר

- 15.1.** יבואן הסבור כי בקביעות עובדתיות בהחלטת הועדה נפלה טעות, לרבות קביעתו כחברה קשורה, רשאי להגיש לועדה בקשה לדיון חוזר, תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה על דחיית בקשתו.
- 15.2.** הועדה תדון בבקשה תוך 10 ימי עבודה. במידה ותמצא הועדה כי יש מקום לתקן החלטתה ולהקצות מכסה ליבואן, אולם המכסות לאותה השנה כבר חולקו במלואן, תינתן מכסה זו בעת חלוקת המכסות בשנה העוקבת.
- למרות האמור לעיל, במקרה בו נבדקה הטענה ע"י מרכזת הועדה ונמצאו אסמכתאות המעידות כי לא נפלה טעות בנתונים אשר הוצגו בפני הועדה, רשאית מרכזת הועדה לאחר התייעצות עם הלשכה המשפטית, להשיב ליבואן באישור יו"ר הוועדה בלבד.
- 15.3.** יובהר כי לא ניתן להגיש בקשה לדיון חוזר בשל החלטות בדבר אופן הפעלת שיקול דעת הועדה בהתאם להוראות סעיף 4.

16. שונות

- 16.1.** בהתאם לצו תעריף המכס, המנכ"ל או מי שהסמיכו לכך רשאי להפחית מן המכסה כמות של טובין המיועדת ליצרנים של מוצרים מסוימים שלגביהם קיים משום שמדובר בטובין שלגביהם קיים יבוא לארץ בתנאי תחרות קשים.
- 16.2.** הוראה זו תחול על שותפויות בשינויים המחויבים.

17. ביקורת על עמידה בתנאי הרישיון

- 17.1.** זוכה במכסה מתחייב לאפשר לחברי ועדת מכסות או מי מטעמם לבקר את אופן מימוש המכסה ולפקח על עמידתו בתנאים המפורטים בהוראה זו או בהליך התחרותי לפיו ניתנה המכסה.
- 17.2.** ביקורת כמפורט לעיל תכלול בין היתר:
- 17.2.1.** עיון בדו"חות החשבונאיים ובמסמכים של הזוכה במכסה, וזאת בהתאם לשיקול דעתם של חברי ועדת מכסות או נציגם.
- 17.2.2.** ביצוע ביקורת בכל עת סבירה בבתי העסק של הזוכה בהם נמכרים המוצרים שיובאו במסגרת המכסה, ובכלל זאת צילום המוצרים הנמכרים, עריכת קנייה, הצגת שאלות לבעל העסק, דרישת כל מידע ומסמכים וביצוע כל בדיקה נוספת הנדרשת באופן סביר לצורך בחינת עמידת הזוכה במכסה בתנאים שנקבעו למימוש המכסה.
- 17.2.3.** אין בפיקוח מטעם ועדת המכסות כדי לשחרר את הזוכה במכסה מהתחייבויותיו באשר לאופן מימוש המכסה.

18. הפרת ההוראה, סנקציות ועונשין

- 18.1.** תוקפו של רישיון הייבוא הינו לתקופה המצוינת בו, במהלכה רשאית ועדת המכסות לבטל או להתלות את הרישיון וכן יכולה לקבוע כי לא יונפק ליבואן רישיון יבוא לתקופה שלא תעלה על חמש שנים וזאת לאחר שנתנה ליבואן הזדמנות להשמיע את טענותיו, אם נוכחה כי התקיים אחד מאלה:
- 18.1.1. הופר תנאי מהותי, דרישה מהותית, הוראה מהותית או הגבלה מהותית שנקבע ברישיון תקף, ברישיון קודם או לצורך מתן הרישיון.
- 18.1.2. הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי.
- 18.1.3. חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן הרישיון.
- 18.1.4. היבואן לא עמד בהתחייבות שלקח על עצמו, או לא קיים הוראה שנקבעה בהוראת מנכ"ל זו, הוראת אחריות חברתית, או תנאי שקבעה ועדת המכסות.
- 18.1.5. יבואן ביצע יבוא משותף ללא אישור מראש של הוועדה.
- 18.2.** חברה שתהא בעלת חוב, או במעמד של מפרת חוק או בהתראה, במהלך תקופת הרישיון, יבוטל הרישיון שניתן לה.
- 18.3.** מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים 18.1.1.1-18.1.1.5 לעיל יובהר כי הצהרה כוזבת לפי הוראה זו מהווה עבירה פלילית על פי סעיף 415 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

19. תחולה

- 19.1.** תחילתה של הוראת המנכ"ל מיום חתימתה, והיא מחליפה את הוראות מנכ"ל מס' 2.7 מהתאריכים: 24/9/2012, 17/09/2014, 19/10/2015, 27/09/2016, 13/12/2016, 12/9/2017 ו-23.10.18.
- 19.2.** הוראות מנכ"ל קודמות ימשיכו לחול לגבי ההקצאות שנעשו מכוחן.

שי רינסקי

המנהל הכללי

ירושלים, א' חשון תש"פ

30.10.2019